

تسنیم- سرلشکر باقری رئیس ستاد کل نیروهای مسلح در حاشیه دیدار با فرمانده ارتش بولیوی گفت: ارتش بولیوی برای همکاری‌های فنی و کار روی تسلیحات ایران علاقه کرد و دست‌ماهم استقبال کردیم و امیدواریم به توافقات خوبی دست‌یابیم.
دربادر جمیل پور داسوسا فرمانده ارتش بولیوی نیز گفت: از طرف ملت و دولت بولیوی پیام دوستی به ملت و دولت ایران ابلاغ می‌کنم و امیدوارم به توافقاتی در حوزه دفاعی دست‌یابیم.

ایر از علاقه بولیوی به همکاری تسلیحاتی با ایران

در گفت و گو با ۲ کارشناس و حقوقدان حوزه روابط بین الملل انجام شد

بررسی امکان استفاده آمریکا از «مکانیسم ماشه» در شرایط جدید برجام

ر ضانصری: فقط کشور های عضو کمیسیون بر جام می توانند از مکانیسم ماشه استفاده کنند

بابت این خروج محتمل شده است، مسترد سازد.

آیا آمریکا می تواند ۶ قطعنامه تحریمی ایران را باز گر داند؟

ذاکریان در این خصوص که آیا به لحاظ حقوقی آمریکای توندشش قطعنامه‌ای را که با قطعنامه ۲۲۳۱ متوقف‌شده اند لغو کند یا خیر؟
نیز نظری منفی دارد و می گوید: نمی شود قطعنامه‌های مبانی را در نظر گرفت و از لحاظ حقوقی آخرین قطعنامه ملاک است.
آخرین قطعنامه که ۲۲۳۱ است، ضمن تأیید برجام، همه کشورها را به پیروی از آن فراخوانده و فقط آژانس را ملاک بررسی قرار داده است.

آمریکا برای درخواست بازرسی‌های بیشتر نیز هیچ راه حقوقی وسازمان مللی ندارد

این استاد حقوق بین الملل معتقد است آمریکا برای درخواست بازرسی‌های بیشتر نیز هیچ راه‌حقوقی وسازمان مللی ندارد و تنها می تواند در حوزه حقوق بشری یا موشکی فشار بیاور و پیرونده مارا به شورای امنیت ببرد که البته بحث حقوق بشر تقریبا محال است اما ممکن است در موضوع موشکی بتواند ایران هراسی را گستر ش دهد که به نظر من در این زمان می توانیم اوج فعالیت هسته ای و دفاعی داشته باشیم اما با کمترین تبلیغات رسانه ای.

رضا نصری: آمریکا انتخاب کرده است که به صراحت بگوید دیگر عضو برجام نیست

در همین زمینه رضا نصری کارشناس برجسته روابط بین الملل نیز که در یکی از آخرین مصاحبه‌های خود به این موضوع اشاره کرده درخصوص یکی از جایگاه‌های دیگر دولت‌های غیر عضو دار، طبیعتا از تأثیرات مثبت خروج آمریکا از

آمریکا با خروج غیر موجه از برجام به اقدامات احتمالی ایران مشروعبیت بخشیده است

سوال دیگر ما این است که فارغ از توافق، آیا آمریکا به لحاظ حقوقی می تواند ادامه توقف قطعنامه‌های شورای امنیت را در قالب یک قطعنامه به شورای امنیت ببرد و تحریم‌ها را فارغ از این که عضو برجام هست یا نه، برگرداند؟
این کارشناس حوزه روابط بین الملل در پاسخ تصریح می کند: دولت ترامپ ممکن است به جای توسل به برجام تلاش کند باز ارائه تفسیری از قطعنامه ۲۲۳۱ خود را مستحق استفاده از سازوکار ماشه نشان دهد اما طبیعتا چنین تلاشی نیز بی پایه است زیرا قطعلا در شرایط فعلی که ایران همچنان پایبند به برجام است، آمریکا از نظر حقوقی هیچ توجیهی ندارد که مکانیسم ماشه را به کار اندازد اما اگر ایران در نهایت از برجام خارج شود و تحت شرایطی واشنگتن نتواند موضوع را به شورای امنیت بکشانند، باز هم به احتمال قوی اکثریت قاطع کشورهای جهان قبول نخواهند کرد که این قطعنامه‌ها احیاء و لازم الاجرا شوند.
حتی ممکن است مجمع عمومی سازمان ملل وارد عمل شود و از دیوان بین المللی دادگستری تقاضای صدور رأی مشورتی کند تا این دادگاه تشخیص دهد که این قطعنامه‌ها دوباره الزام‌آور می شوند یا خیر.
در حقیقت آمریکا با خروج غیر موجه از برجام و بانقض آشکار آن هم خود را از سازوکارهای برجام محروم کرده و به اقدامات احتمالی ایران مشروعبیت بخشیده و در این چار چوب قدرت مانور خود در باره قطعنامه ۲۲۳۱ را نیز به شدت کم کرده است.

تا زمانی که برجام پابر جاست آمریکا نمی تواند یک مکانیسم قیپ ایجاد کند

این که با وجود خروج آمریکا از برجام، آیا این کشور دیگر نمی تواند در خواست بازرسی از یک مکان را به کمیسیون مشترک بدهد؟
سوال دیگری در این زمینه است که نصری در این خصوص هم توضیح می دهد که «یکی از دلایل خروج آمریکا از برجام این بود که دولت ترامپ نمی خواست بر اساس ضوابط و استانداردهای تعریف شده در برجام تقاضای بازرسی بدهد. در واقع با خروج از برجام آمریکا نمی کند می تواند خارج از چار چوب کمیسیون مشترک و احیاء با اعمال فشارهای سیاسی یا حتی مالی بر آژانس این نهاد را به سخت گیری علیه ایران وادار کند اما از آن جا که برجام همچنان پابر جاست هر تقاضای آمریکا برای بازرسی از مناطق نظامی ایران با مقاومت دولت‌هایی روبرو خواهد شد همچنین به سازوکارهای برجام معتقدند و آن راه‌اصحح بازرسی‌های می دانند. مادام که برجام پابر جاست آمریکا نمی تواند یک مکانیسم قیپ ایجاد و دیگر دولت‌ها را وادار به تمکین از آن کند.»
به نظر می رسد بر اساس متن صریح برجام و نظر کارشناسان حقوق بین المللو و برداشتی که کشورمان دارد، عملا راه استفاده ایالات متحده از مکانیسم مشترک باقی نمانده و در واقع با خروج از این نوع خروج غیر منتظره آمریکا از برجام بسته شده است و واشنگتن برای رسیدن به اهداف خود در افزایش فشارها بر تهران می تواند تنها به خروج اروپا از برجام و همراهی آن‌ها با خواسته‌های فرامرزنی و غیر قانونی ستاکان کاخ سفید امید داشته باشد.
باید دید آیا معادلات پیچیده روابط بین المللی و تأثیراتی که قوانین داخلی آمریکا در تعاملات بین المللی دارد، می تواند این کشور را به مسیر فزاسازی جدید علیه ایران وارد کند یا پیامدهای حقوقی خروج غیر موجه از برجام دامن واشنگتن را در این زمینه خواهد گرفت؟

ایران در اندیشکده‌ها

گاردین: اسرائیل به دنبال بحران در داخل ایران است

روزنامه گاردین در تحلیلی راجع به تحولات سوریه و اقدامات اخیر رژیم صهیونیستی در حمله به برخی مواضع ارتش سوریه ونسبت دادن این اماکن به ایران، نوشت: «به رغم همه حملات هوایی که اسرائیل طی این مدت در سوریه و علیه مواضع ایران صورت داده است، راهبرد مورد علاقه نتانیاهو در مقابل ایران، نه جنگ بلکه افزایش تدریجی و آرام فشار آن‌ها بر گونه‌ای است که منجر به تغییر نظام در ایران شود.»
به گزارش تاناکا، «آشل ففر» ستون نویس نشریه گاردین تصریح کرد: طی سال‌های گذشته و از زمان شروع جنگ سوریه، اسرائیل یک سیاست دوگانه را در خصوص جنگ در مرزهای شمالی خود دنبال کرده است. به شکل رسمی مقامات تل آویواذکر کرده اند که در این جنگ بی طرف هستند و نمی خواهند در آن درگیر شوند. اما به شکل غیر رسمی، در حالی که اسرائیل تر چیح چندانی بین اسد و مخالفان در سوریه نداشته، حملات گاهوبیگاهی علیه حزب... انجام داده است. این حملات حزب...، سلاح‌ها و مهماتی را هدف قرار داده است که به ادعای منابع اطلاعاتی اسرائیل از طریق ایران در اختیار این گروه در لبنان قرار می گیرد.
حتی اسرائیل به ندرت مسئولیت انجام این حملات را رسماً بر عهده گرفته است. در تحلیل گاردین آمده است: اما اکنون همه چیز در حال تغییر است. ایران و اسرائیل آشکارا رو در روی یکدیگر قرار گرفته‌اند و در بیانیه‌های رسمی اسرائیل اقدام به نکوهش سپاه می کند. به‌ویژه این که آن‌ها از سپاه قدس و فرمانده آن سر لشکر قاسم سلیمانی نام می برند، آن‌هم با این آگاهی که در تهران گونه‌ای از جالش قدرت میان سپاه پاسداران و منتقدان آن وجود دارد. بنیامین نتانیاهو باور دارد که این چالش می تواند منجر به بحران در تهران شود و با توجه به آن که با سقوط پول ملی اقتصاد ایران در حال تنزل است، شرایط بدتر هم بشود. با توجه به این که دونالد ترامپ روز سه‌شنبه از توافق هسته‌ای با ایران خارج شده و عده بازگشت تحریم‌ها را داده است، نتانیاهو حتی چشم‌انداز تغییر رژیم در ایران را می بیند و به طوری که نه آشکارا بلکه در خفا از آن سخن می گوید. گاردین افزوده است: نتانیاهو که حرفه خود را به‌عنوان یک دیپلمات در نیمه دهه ۱۹۸۰ میلادی در دوران رونالد ریگان آغاز کرده است، بر این عقیده است که فشار اقتصادی و رقابت تسلیحاتی با فناوری بالا که مارگارت تاچر رونالد ریگان علیه شوروی استفاده کردند، منجر به فروپاشی این جها می‌شد. نتانیاهو همین سناریو را در ابعاد کوچک‌تر برای ایران در نظر دارد. به نوشته روزنامه گاردین نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی به دیپلماسی سنتی اعتقادی ندارد مگر در تلفیق با فشار اقتصادی و بازار دنگی نظامی. همراه با افزایش تدریو در دولت ترامپ، نتانیاهو بر این باور است که تحریم‌های جدید و فرسایش نیروهای نظامی ایران در سوریه ایران را مجبور به تسلیم کند.

تحلیل برخی منابع آگاه

در باره این عبارت حقوقی برخی منابع آگاه تأکید دارند که با شکل صریحی که آمریکا حضورش در برجام را متوقف کرد، واشنگتن عملا خود را از استفاده از مکانیزم‌های داخل برجام که مهم‌ترین آن ماده ۳۷ یعنی همان مکانیسم ماشه است محروم کرده زیرا می توانست قطعنامه‌های فصل هفتم را برگرداند ولی با اقدام رئیس جمهور آمریکا این کار عملا امکان ندارد بنابراین واشنگتن دیگر نمی تواند از مکانیزم‌های پیش بینی شده بر جام استفاده کند. به نظر می رسد باید آمادگی آن را داشت که در شرایط جدید جمهوری اسلامی ایران در خواست تشکیل کمیسیون مشترک را بدون حضور آمریکا ارائه کند تا مهر پایدانی بر حضور بدعده‌اند واشنگتن در توافقی باشد که دموکرات‌های این کشور زمانی با اشتیاق به دنبال آن بودند.

ذاکریان: آمریکا دیگر نمی تواند در کمیسیون مشترک بنشیند

در همین باره دکتر مهدی ذاکریان استاد حقوق و روابط بین الملل دانشگاه علوم و تحقیقات در گفت و گو با خراسان در پاسخ به این سوال که آیا اعلام رئیس جمهور آمریکا مبنی بر این که از توافق خارج می شود، به لحاظ حقوقی به معنای خروج این کشور از توافق است و آمریکا دیگر نمی تواند از سازوکارهای این توافق استفاده کند؟
آظهار کرد: واژه‌ای که ترامپ به کار برده و فکر می کنم حقوق دانان نگوآن که به او توصیه کردند تا به کار ببر دو نکتت من برجام ا پاره می‌کنم یا نقض می‌کنم... بلکه اعلام کرد withdraw می‌کنم یعنی «عقب‌نشستن یا کنار کشیدن»

تحلیل روز

موسویان: سیاست ضد ایرانی ترامپ یک خودزنی استراتژیک برای آمریکاست

ای آمریکا با نظام سیاسی ایران بعد از انقلاب دار د زیر جمهوری اسلامی ایران همواره با نظم منطقه‌ای تحت سلطه آمریکا مقابله کرده است. همه روسای جمهور آمریکا، ایران بعد از انقلاب را یک قدرت تجدید نظر طلب در نظم موجود منطقه و مخالف حکومت‌های سلطنتی مستبد متحد آمریکاتلقی کرده‌اند.

به همین دلیل سیاست فشار حداکثری علیه ایران، راهبرد پایدار آمریکا بعد از انقلاب اسلامی ۱۹۷۹ باقی مانده است. این دیپلمات پیشین ایران تصریح کرده است: اما برجام برای ایران یک آزمایش دیگر بود تا آمادگی آمریکا برای بهبود روابط با ایران را امتحان کند. ترامپ با خروج خود از برجام در حقیقت به ایران گفت که تعامل دو کشور

سید حسین موسویان، عضو تیم پیشین هسته‌ای در بخشی از تا: ه‌ترین یادداشت خود برآی مجله فارن افیرز در باره خروج آمریکا از برجام نوشته است: تصمیم ترامپ برای لغو برجام به دلیل دستاوردها سیاست خارجی باراک اوباما، رئیس جمهور قبلی و متحدان اروپایی آمریکا بود. با لغو برجام توسط آمریکا و در صورت تأمین نشدن تعهدات اقتصادی پیش بینی شده در برجام توسط اروپا، ایران به سمت قدرت‌های رقیب سیاسی غرب همچون روسیه و چین خواهد رفت ضمن این که جناح‌های سیاسی داخلی ایران هم جنگلی قانع خواهند شد که گفت و گو با آمریکا خاصیتی ندارد. «موسویان افزوده است: تصمیم ترامپ در خصوص خروج از برجام ریشه در مخالفت ریشه

برجام

روایت آسیا تایمز از هدف واقعی ترامپ در خروج از توافق هسته‌ای

شامل خروج ایران از پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای نیز خواهد شد. تصمیم آمریکا همچنین می تواند سایه‌های شک را روی نشست آینده که در شمالی و ایالات متحده بيفکند. چنین کاری می تواند از سوی پیونگ یانگ. حتی بدون اشاره به نقش پکن و مسکو. این طور تعبیر شود که ایالات متحده قابل اعتماد نیست. برجام با وجود تمام نقایض اش توافقی چند جانبه، جامع و دقیق و حاصل تلاش دیپلماتیک بود که به کارایی رسید و توسط سازمان ملل متحد نیز تأیید شد. پیامدهای ژئوپلیتیک این ماجرا بسیار بزرگ است. از نظر استراتژیک واشنگتن ایزوله شده است. تنها بازیگری که تصمیم گرفت از این توافق دست بشوید، ایالات متحده بود و حال در کنار بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر اسرائیل و محمد بن سلمان ولیعهد عربستان سعودی قرار گرفته است. ایران کلیدفرایند ادغام اروپا و آسیاست و همچنین همکاری بزرگ تجاری با حضور مشترک مسکو و پکن که روز به روز قوی تر می شود. با این حال به نظر می رسد هدف واقعی ایالات متحده فراتر از توافقی به نام برجام است. هدف نه جزئیات تکنیکی یک قرار داد بلکه همواره